

Navrhování postupů hodnocení tak, aby přesně sloužily konkrétnímu účelu

Je důležité, aby účel a vhodné využití různých typů hodnocení bylo co nejpřesnější, čímž se zajistí, že hodnotící rámce budou optimálně přispívat ke zlepšování práce ve třídách, školách i na systémové úrovni. Klíčovým úkolem jednotlivých zemí je zpracovat, a to pro každou složku hodnotícího rámce, jasnou vizi a strategii, v níž slouží různé přístupy vyvinuté na národní i místní úrovni jasně definovanému účelu a formát hodnocení je propojen s daným konkrétním cílem. Aby hodnocení mělo skutečně smysl, musí být velmi dobře napojeno na typ kompetencí a dovedností, které jsou hodnoceny. Soudržné hodnotící rámce by si měly klást za úkol vztáhnout cíle vzdělávání žáků, postupy používané v systému vzdělávání a postupy hodnocení ke klíčovým cílům učení. Měly by rovněž obsahovat celou řadu odlišných přístupů k hodnocení a různých formátů hodnocení společně s příležitostmi k vybudování kapacit na všech úrovních.

A ještě konkrétněji, vzhledem k tomu, že standardizované hodnocení žáků na centrální úrovni je v řadě zemí OECD poměrně novým fenoménem, je důležité mít zcela jasnou představu o jeho účelu a provádět plošné hodnocení v průběhu určitého časového úseku, aby bylo možné zahrnout přiměřené cíle, zdůraznit nevhodná použití a poskytnout vodítka ke způsobům, jak hodnocení využít tak, aby se stalo součástí širšího hodnotícího rámce. Aby bylo možné vybudovat systematický a soudržný systém hodnocení učitelů, je důležité, aby aspekty, které se snaží tento systém monitorovat a zlepšovat, byly jasné a aby se přístupy k hodnocení přizpůsobily různým stádiím kariéry učitelů a aby byly v souladu s cíli, kterých má být dosaženo. A stejně tak platí, že ten nejzákladnější účel hodnocení škol musí chápán zcela jasně a konzistentně v rámci celé školské soustavy. Například externí hodnocení škol se může stát součástí dané strategie, a tak pomoci všeobecnému zlepšení školského systému, nebo se může omezit pouze na školy, které si nevedou právě nejlépe.

Hodnotící systémy musí také zdůraznit význam reakce na individuální potřeby a kontexty školní komunity a navrhnout hodnotící strategie, které by vyhovovaly potřebám různých skupin žáků nebo různým pracovníkům v oblasti školství.

Uvést do rovnováhy konzistentnost na národní úrovni s plněním cílů na místní úrovni

Pokud má hodnocení přispět k agendám školských reforem na národních úrovních, pak je na této úrovni žádoucí určitý stupeň konzistentnosti přístupů k hodnocení. Tím bude pravděpodobně zaručeno, že hodnotící praxe budou propojeny s národními cíli vzdělávání žáků. Nicméně v určitých zemích existuje silná místní tradice – na úrovni jurisdikcí jednotlivých států (federální systémy), místní úrovni (kraj či obec) nebo na úrovni škol. V takových případech je zaručen vysoký stupeň autonomie ve školských politikách, zpracování kurikul a rovněž v hodnocení. Existuje obecné povědomí, že sdílené nebo autonomní rozhodování a vyjádření souhlasu s dalšími zainteresovanými stranami je zásadní pro úspěšnou implementaci hodnotící politiky. Je rovněž zřejmé, že místní aktéři jsou lépe vybaveni k tomu, aby dokázali přizpůsobit hodnotící politiky místním potřebám.

Z toho plyne, že hodnotící rámec bude muset najít správnou rovnováhu mezi konzistentností na národní úrovni a místní diversitou. Možným přístupem je odsouhlasit obecné zásady pro provádění postupů např. při hodnocení škol, hodnocení učitelů, hodnocení zástupců vedení

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ